

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki, jonka nojalla Suomen kansalaisen ulkomailla suorittamat korkeakouluopinnot voitaisiin rinnastaa vastaaviin Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin. Tällaiset rinnastetut korkeakouluopinnot tuottaisivat saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin ja toimiin kuin vastaavat Suomessa suoritettavat korkeakouluopinnot. Ehdotetun lain nojalla voitaisiin rinnastaa sekä tutkinnot että yksittäiset opintosuoritukset.

Ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot rinnastettaisiin tasoltaan ja alaltaan vastaaviin Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin. Korkeakouluopintojen tason vastaavuus arvioitaisiin

niiden laajuuden ja vaativuuden perusteella sekä alan vastaavuus niiden sisällön samankaltaisuuden perusteella.

Rinnastamisesta päätettäisiin ulkomailla korkeakouluopinnot suorittaneen hakemuksesta kussakin tapauksessa erikseen. Päätöksen tekisi opetusministeriö. Opetusministeriö voisi asetuksella säädettävien edellytyksin tehdä myös yleispäätöksen joidenkin yleisimpien ja tärkeimpien ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta.

Laki on tarkoitus mahdollisuuksien mukaan saattaa voimaan 1 päivästä syyskuuta 1986.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Esityksen keskeisenä tavoitteena on saattaa ulkomailla korkeakouluopintoja suorittaneet Suomen kansalaiset tasa-arvoiseen asemaan kotimaassa korkeakouluopintoja suorittaneiden kansalaisten kanssa täyttettäessä julkisen hallinnon virkoja ja toimia. Kelpoisuus julkiseen virkaan ja toimeen tulisi saada myös sellaisilla ulkomailla suoritetuilla korkeakouluopinnoilla, jotka asiallisesti vastaavat Suomessa suoritettavia korkeakouluopintoja ja antavat hakijalle vastaavat tiedot ja taidot kuin Suomessa suoritettavat korkeakouluopinnot.

Käytännössä varsinkin muissa pohjoismaissa suoritetuilla korkeakouluopinnoilla on nämä ominaisuudet ja valtaosa ulkomailla opiskelevista Suomen kansalaisista opiskelee juuri muissa pohjoismaissa. Kuitenkin myös muissa maissa suoritettut opinnot kuuluisivat lain soveltamisalaan.

Esitys parantaa mahdollisuuksia saada julkishallinnon palvelukseen ulkomailla korkeakoulutasoisen koulutuksen saanutta pätevää henkilöstöä ja edistää ulkomailla opiskelleiden paluuta Suomeen.

Tavoitteena on menettelyn yksinkertaistaminen erityisesti hakijan kannalta. Päätöksen hakijan ulkomailla suorittamien korkeakouluopintojen rinnastamisesta Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin tulee olla yleinen ja pysyvä siten, ettei kansalaisen hakiessaan toista virkaa tai

tointa tarvitse enää hakea uutta rinnastamispäätöstä.

Samalla vähentyy oleellisesti tarve käyttää erivapausmenettelyä. Esitys merkitsee myös ulkomailla ja kotimaassa suoritettujen korkeakouluopintojen keskinäisen vertailun ja arvioinnin selkeyttämistä ja yhdenmukaistamista.

Esitys noudattaa vuonna 1979 tehdyn Euroopan alueen valtioiden korkeakouluopintojen, tutkintojen ja oppiainvojen tunnustamista koskevan yleissopimuksen (SopS 11/1982) periaatteita.

1.2. Keinot

Esityksen mukaan Suomen kansalaisen ulkomailla suorittamat korkeakouluopinnot, jotka laissa säädettyssä järjestyksessä rinnastetaan Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin, tuottavat saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin ja toimiin kuin niihin vaadittavat Suomessa suoritettut korkeakouluopinnot.

Opetusministeriö tekisi rinnastuspäätökset. Ministeriötä avustavaksi toimielimeksi tarvitaan neuvottelukunta, josta olisi tarkoitus säätää asetuksella.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Hallitusmuodon 85 §:n mukaan valtion virkaan vaadittavista opinnäytteistä säädetään asetuksella, mikäli niistä ei ole säädetty lailla. Kelpoisuusehdot ylimääräiseen toimeen ovat, mikäli ei erikseen ole toisin säädetty, samat kuin vastaavaan vakinaiseen virkaan tai toimeen. Jos ei vastaavaa vakinaista virkaa tai tointa ole, eikä kelpoisuusehtojen vahvistamisesta ole erikseen toisin säädetty, vahvistaa asianomainen ministeriö ylimääräisen toimen kelpoisuusehdot.

Säädettyjä kelpoisuusehtoja tulkitaan niin, että vain Suomessa suoritettut opinnot tuottavat vaadittavan kelpoisuuden. Sama koskee kunnallisten virkojen kelpoisuusehtoja. Näin ollen henkilö, joka on suorittanut opinnot ulkomailla, ei ole kelpoinen sellaiseen valtion tai kunnan virkaan, jonka kelpoisuusehtona ovat korkeakouluopinnot, vaikka hänen opintonsa olisivat rinnastettavissa vaadittaviin suomalaisiin opintoihin.

Suomen lainsäädännössä ei eritä poikkeuksia lukuun ottamatta ole erikseen säädetty ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta kelpoisuudesta julkiseen virkaan. Eräiden opetus- ja terveydenhuoltoalojen virkojen kelpoisuusehdoissa on kuitenkin erikseen säädetty, että ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot tuottavat saman kelpoisuuden virkaan kuin kotimaassa suoritettut korkeakouluopinnot.

Hallitusmuodon 85 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää erivapautta valtion virkaan asetuksella säädettyistä kelpoisuusehdoista, ei kuitenkaan oikeusvirkaan. Kunnallisiin virkoihin voidaan erivapaus myöntää vain silloin, kun kelpoisuusehdot on asetuksella säädetty. Erivapaus myönnetään tiettyyn yksilöityyn virkaan tai tietyn nimiseen virkaan. Erivapautta ei voida myöntää niihin kunnallisiin virkoihin, joiden kelpoisuusehtojen määrittäminen on kunnan yksinomaisessa harkinnassa.

2.1.2. Erivapauskäytäntö

Päätöksen erivapaudesta tekee valtioneuvosto sen ministeriön esittelystä, jonka hallinnonalaan kyseinen virka kuuluu. Asian valmistelu tapahtuu ministeriössä. Ministeriö voi pyytää opetusministeriön lausunnon ulkomailla suoritettujen korkeakoulututkinnon rinnastamisesta Suomessa suoritettaviin korkeakoulututkintoihin. Opetusministeriö pyytää tarvittaessa korkeakoulun lausunnon.

Erivapauden myöntämiseen tulee aina olla erityisiä syitä ja sen täytyy perustua yleiseen etuun. Erivapausmenettely on yleensä hidas. Erivapaus tulee olla myönnetty ja päätös toimitettu asianomaiselle viranomaiselle ennen viran hakuajan päättymistä, jotta hakija voitaisiin ottaa huomioon kyseistä virkaa täytettäessä. Käytännössä erivapaushakemuksia ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen perusteella ei menettelyn hitauden ja hankaluuden vuoksi usein tehdä, eivätkä ulkomailla korkeakouluopinnot suorittaneet henkilöt siten useinkaan voi tulla kysymykseen valtion tai kuntien virkoja ja toimia täytettäessä.

Ulkomaiseen korkeakoulututkintoon perustuvia erivapaushakemuksia käsitellään eniten opetusministeriön hallinnonalalla. Vuosina 1977—1981 käsiteltiin opetusministeriössä 60 erivapaushakemusta, joista hyväksyttiin 54. Pääosa hakemuksista koski erivapautta peruskoulun ja lukion opettajien virkoihin ja toimiin. Muissa ministeri-

öissä käsiteltiin ministeriöiltä saadun selvityksen mukaan samana aikana yhteensä 14 erivapaushakemusta, joista hyväksyttiin 12.

2.1.3. Muiden pohjoismaiden käytäntö

Ruotsi. Ruotsissa vaaditaan vain joihinkin erityisiin valtion ja kunnan virkoihin korkeakoulututkinto. Tällaisia virkoja ovat esimerkiksi tuomarin, lääkärin ja psykologin virat. Ruotsissa on viime aikoina poistettu aikaisempia korkeakoulututkintoa edellyttäneitä virkakelpoisuusvaatimuksia, joita ei pidetä välttämättöminä.

Eri säännösten perusteella ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto hyväksytään tiettyihin virkoihin, joihin on asetettu kelpoisuusvaatimukseksi korkeakoulututkinto. Tämä koskee muun muassa eräitä opettajan virkoja. Lääkäreitä koskee samankaltainen laillistamismenettely kuin Suomessaakin. Laillistamisesta päättävä sosiaalhallitus voi epäselvissä tapauksissa kuulla neuvoa antavaa lautakuntaa.

Mikäli erityissäännöksiä ulkomailla suoritettujen korkeakoulututkinnon hyväksymisestä ei ole, ratkaisee yksittäistapauksessa asianomainen viranomainen tai kunta, täyttäväkö ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittanut virkaan vaadittavat kelpoisuusehdot. Epäselvässä tapauksessa kysymys ulkomailla suoritettujen korkeakoulututkinnon hyväksymisestä voidaan alistaa hallituksen ratkaistavaksi.

Norja. Myöskään Norjassa ei valtion virkoihin pääsääntöisesti vaadita muodollisena kelpoisuusvaatimuksena korkeakoulututkintoa. Nimittävä viranomainen ratkaisee useimmissa tapauksissa harkintansa mukaan, mitä vaatimuksia se virkaan nimitettävälle asettaa. Estettä ei ole tällöin myöskään ulkomailla opinnot suorittaneen nimittämiseen.

Korkeakoulututkinto on asetettu erityiseksi kelpoisuusvaatimukseksi tuomarin virkaan ja joihinkin ylempiin hallintovirkoihin. Eristyssäännöksen nojalla noihin hallintovirkoihin voidaan nimittää henkilö, jolla ei ole korkeakoulututkintoa. Tätä poikkeamismahdollisuutta on käytetty useissa tapauksissa.

Tanska. Tanskassakaan ei valtion virkoihin edellytetä korkeakoulututkintoa muodollisena kelpoisuusehtona, lukuunottamatta eräitä erityislainsäädännöllä järjestettyjä aloja, joista tärkein on oikeuslaitos. Ulkomailla korkeakouluopinnot suorittanut voidaan siis nimittää virkaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Islanti. Islannissa ei julkisiin virkoihin yleensä edellytetä korkeakoulututkintoa muodollisena kelpoisuusehtona. Näin ollen ulkomailla korkeakouluopinnot suorittanut voidaan nimittää virkaan.

2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

2.2.1. Eduskunnan lausumat

Eduskunnan 31 päivänä lokakuuta 1968 hyväksymässä perustuslakivaliokunnan mietinnössä (PeVM 23/1968 vp) todettiin hallituksen toimenpiteistään vuonna 1966 antaman kertomuksen johdosta seuraavaa:

"Ulkomailla opintonsa loppuun saattaneiden sijoittumista täällä elinkeinoelämän palvelukseen ja ammatteihin, mutta varsinkin valtion palvelukseen on ollut omiaan vaikeuttamaan se, ettei ulkomaisessa oppilaitoksessa suoritettun tutkinnon katsota tuottavan sitä pätevyyttä, jonka vastaava kotimaisessa oppilaitoksessa suoritettu tutkinto tuottaa. Sama syy saattaa vaikeuttaa jatko-opintojen harjoittamista kotimaisessa oppilaitoksessa. Koska voidaan olettaa, että opiskelevan nuorison kiinnostus opintojen harjoittamiseen ja tutkintojen suorittamiseen ulkomaisessa oppilaitoksessa tulee jatkumaan ja sitä olisi syytä myös pyrkiä edistämään, perustuslakivaliokunta pitää tärkeänä, että hallitus kiireellisesti ryhtyy ainakin useimmin esiintyvien ulkomailla suoritettujen tutkintojen osalta selvittämään, millä edellytyksillä niiden voitaisiin katsoa vastaavan suomalaisissa oppilaitoksissa suoritettuja tutkintoja, ja antaa asiasta tarpeellisiksi havaittavia määräyksiä."

Valtiontilintarkastajat kiinnittivät kertomuksessaan vuodelta 1978 huomiota siihen, että tutkintojen vastaamattomuus aiheuttaa kohtuuttoman paljon vaikeuksia pohjoismaisilla työmarkkinoilla. Valtiontilintarkastajien mielestä oli muutoinkin selvítettävä, mitä täydentäviä tutkimuksia Suomessa tulee suorittaa, jotta ulkomailla suoritettu tutkinto antaisi pätevyyden myös julkishallinnon virkoihin.

2.2.2. Aikaisemmat selvitykset

Opetusministeriön asettama tutkintojen vastaavuustoimikunta esitti mietinnössään (komiteamietintö 1974:74) tutkintojen vastaavuusneuvottelukunnan asettamista opetusministeriön

alaisuuteen. Neuvottelukunnan tehtävänä olisi ollut muun muassa antaa viranomaisille lausuntoja ulkomailla suoritettujen tutkintojen vastaavuudesta. Toimikunnan esitykset eivät johtaneet lainsäädäntötoimenpiteisiin.

Opetusministeriön asettama Ruotsissa korkeakoulututkinnon suorittaneiden suomalaisten täydennysopintoja selvittänyt työryhmä esitti vuonna 1980 julkaistussa mietinnössään (Opetusministeriön korkeakoulu- ja tiedeosaston julkaisusarja 1980:33), että ryhdyttäisiin selvittämään, miten ulkomailla suoritettut tutkinnot voidaan rinnastaa kotimaisiin tutkintoihin myös julkishallinnon virkojen ja toimien kelpoisuusehtojen osalta.

2.2.3. Esityksen valmistelu

Valtiovarainministeriön 1 päivänä helmikuuta 1982 asettama ulkomaantutkintotoimikunta on mietinnössään (komiteamietintö 1983: 51) tehnyt ehdotuksen laiksi ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta. Tämä hallituksen esitys pohjautuu toimikunnan ehdotukseen ja siitä saatuihin lausuntoihin.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Asetuksella on tarkoitus säätää, että opetusministeriötä avustamaan asetettaisiin ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamiseen liittyviä kysymyksiä käsittelevä neuvottelukunta. Neuvottelukunnassa olisi 10 jäsentä.

Esityksen taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset ja johtuvat lähinnä neuvottelukunnan asettamisesta. Korkeakouluopintojen rinnastamisasioiden valmistelu ja esittely opetusministeriössä sekä ehdotetun neuvottelukunnan sihteerin tehtävät vaativat noin yhden virkamiehen työpanoksen. Toisaalta erivapaushakemusten vähentyessä niiden vaatima työpanos valtionhallinnossa vähentyy.

Lisäksi esityksellä on vähäisiä valtion opintotukimenoja lisääviä vaikutuksia.

4. Esityksen riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista

Suomi on ratifioinut Euroopan alueen valtioiden korkeakouluopintojen, tutkintojen ja oppiarvojen tunnustamista koskevan yleissopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on edistää opettajien, opiskelijoiden, tutkijoiden ja ammatinharjoittajien liikkuvuutta Euroopassa sekä lieventää niitä vaikeuksia, joita ulkomailla koulutuksensa saaneet henkilöt kotimaahan palatessaan kohtaavat.

Sopimuksen tavoitteena on muun muassa, että sopimusvaltio hyväksyy ulkomaiset korkeakoulututkinnot ja oppiarvot sekä antaa niiden haltijoille samat oikeudet kuin vertailukelpoisten kotimaisten tutkintojen ja oppiarvojen haltijoille ja että nämä oikeudet ulotettaisiin koskemaan myös viran tai toimen muodossa tapahtuvaa ammatin harjoittamista.

Hallituksen esitykseen sisältyvät ehdotukset ovat mainitun sopimuksen mukaisia.

Sopimuksessa mainitaan lisäksi kansallinen elin, jonka tehtävänä on sopimuksen soveltamisesta aiheutuvien ongelmien tutkiminen. Kansallisella elimellä olisi edellytykset joko itse koota, käsitellä ja taltioida korkeakouluopintoihin, tutkintoihin ja oppiarvoihin liittyvässä toiminnassaan tarpeellisia tietoja tai hankkia näitä nopeasti erillisestä kansallisesta keskustiedostosta. Opetusministeriö toimii tällä hetkellä sopimuksessa tarkoitettuna kansallisena elimenä. Edellä mainittu neuvottelukunta avustaisi opetusministeriötä myös näissä tehtävissä.

5. Virkamieslainsäädännön kokonaisuuksien vaikutus

Hallituksen esitys valtion virkamieslainsäädännön uudistamisesta (1984 vp. — HE n:o 238) johtaa toteutuessaan muun ohella valtion virkoja ja toimia koskevan käsitteistön sellaiseen muuttamiseen, joka edellyttää nyt esitetyn lain 2 §:n vastaavaa muuttamista. Kun ulkomaantutkintolaki on tarkoitus mahdollisuuksien mukaan saatua voimaan 1 päivänä syyskuuta 1986 eli ennen virkamieslainsäädännön kokonaisuudistuksen voimaantuloa, on lakiehdotus laadittu nykyisen virkamieslainsäädännön pohjalta. Hallitus tulee tekemään ulkomaantutkintolain muuttamisesta aikanaan eri esityksen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta

1 §. Pykälä sisältää yleissäännöksen lain soveltamisalasta. Laki koskisi Suomen kansalaisen ulkomailla suorittamien korkeakouluopintojen tuottamaa kelpoisuutta julkiseen virkaan ja toimeen.

Julkinen virka ja toimi ehdotetaan tämän lain tavoitteita silmällä pitäen määriteltäväksi lain 2 §:ssä.

Korkeakoulututkinnolla tarkoitetaan lakiehdotuksessa korkeakoulututkintojen määrittelystä sekä eräiden opintosuoritusten vastaavuudesta annetussa asetuksessa (200/82) tarkoitettua alemmasta ja ylempää korkeakoulututkintoa sekä jatkotutkintona suoritettavaa lisensiaatin tutkintoa ja tohtorin tutkintoa. Ylemmällä korkeakoulututkinnolla tarkoitetaan myös eräitä lisensiaatin tutkintoja. Nämä lisensiaatin tutkinnot ovat eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto, hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto ja lääketieteen lisensiaatin tutkinto. Korkeakoulun opintosuorituksella tarkoitetaan opetuskokonaisuutta, opintokokonaisuutta, opintojaksoa tai muuta vastaavaa opintojen kokonaisuutta. Laissa käytettävät korkeakoulututkinnon ja korkeakoulun opintosuorituksen käsitteet on tarkoitettu tarkemmin määritellä asetuksella.

Lakia sovellettaisiin Suomen kansalaisen ulkomailla lähinnä korkeakoulussa suorittamiin opintoihin. Joissakin tapauksissa Suomessa korkeakoulutasoisiksi katsottavat opinnot suoritetaan ulkomailla korkeakoulutasoa alemmissa oppilaitoksissa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki voidaan asetuksella ulottaa koskemaan Suomen kansalaisen ulkomailla muualla kuin korkeakoulussa suorittamia opintoja. Edellytyksenä on, että nämä opinnot Suomessa ovat korkeakouluopintoja. Lain voimaan tullessa on tarkoitus saattaa lain piiriin ulkomailla korkeakoulutasoa alemmassa oppilaitoksessa suoritettu opetusharjoittelu ja siihen liittävät opetusopin opinnot.

Esityksen keskeisenä tavoitteena on Suomen kansalaisten keskinäisen tasa-arvon lisääminen parantamalla ja helpottamalla heidän mahdollisuuksiaan saada kelpoisuus julkisiin virkoihin ja toimiin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki koskisi vain Suomen kansalaisten ulkomailla suorittamia korkeakouluopintoja. Valtion virkoihin

ja toimiin voidaan eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta nimittää vain Suomen kansalaisia. Myöskin sellaisiin kuntien tai kuntainliittojen virkoihin, jotka edellyttävät julkisen vallan käyttämistä, voidaan nimittää vain Suomen kansalainen. Erikseen tulisi harkita tarve ja mahdollisuudet käyttää ehdotettua järjestelmää arvioitaessa muiden kuin Suomen kansalaisten ulkomailla suorittamien korkeakouluopintojen tuottamaa virkakelpoisuutta.

2 §. Esitys rakentuu sille periaatteelle, että ehdotetun lain soveltamisala olisi mahdollisimman laaja.

Laki koskisi erikseen mainittavia poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkia valtion virkoja, toimia ja ylimääräisiä toimia. Valtion tilapäisen toimihenkilön kelpoisuusehtojen osalta ei saa poiketa siitä, mitä vastaavan viran, toimen tai ylimääräisen toimen osalta on voimassa (valtion ylimääräisistä toimenhaltijoista ja tilapäisistä toimihenkilöistä annetun asetuksen 13 §:n 2 momentti; 105/74). Lain säännökset tulisivat tämän johdosta välillisesti koskemaan myös valtion tilapäisiä toimihenkilöitä. Vastaavalla tavalla lain säännökset tulisivat välillisesti koskemaan oppilaitosten tuntiopettajan tehtäviä.

Lain piiriin ehdotetaan saatettavaksi myös itseinäisten julkisoikeudellisten laitosten (esimerkiksi Suomen Pankin, Postipankin, kansaneläkelaitoksen ja kunnallisen eläkelaitoksen) virat, toimet ja ylimääräiset toimet. Tällaisten laitosten tehtävät ovat sellaisia, ettei ole syytä jättää laitoksia lain soveltamisalan ulkopuolelle.

Laki koskisi kaikkia kuntien ja kuntainliittojen virkoja, olipa virkakelpoisuudesta kunnalliseen virkaan säädetty laissa tai asetuksessa taikka määrätty viran perustamispäätöksessä tahi kunnan sisäisessä ohje- tai johtosäännössä.

Laki koskisi myös kuntien ja kuntainliittojen työsopimussuhteisia tehtäviä. Tämä on tarpeen, koska noihin tehtäviin vaadittavasta kelpoisuudesta on eräissä tapauksissa säädetty asetuksella tai määrätty ohje- tahi johtosäännöllä. Valtion työsopimussuhteisiin tehtäviin ei kelpoisuusvaatimuksia ole säädetty tai määrätty, joten lakia ei ole tarpeen ulottaa niitä koskemaan.

Edelleen lakia ehdotetaan sovellettavaksi yksityisen yhteisön tai laitoksen sellaisen toiminnan piirissä olevaan toimeen, josta aiheutuviin kustannuksiin voidaan suorittaa valtionapua. Tällai-

nen toiminta sisältää julkisten tehtävien hoitamista tai toimintaan liittyä julkinen etu.

Laki ei koskisi hallitusmuodon 85 §:ssä tarkoitettuja oikeusvirkoja, joihin ei myöskään erivapautta voida myöntää. Nämä virat ovat sen laatuista, että tullakseen kysymykseen virkaa täytettäessä hakijalla tulee olla Suomen oikeusjärjestyksen perusteellinen tuntemus. Sen voi saada vain suomalaisessa oikeustieteellisessä koulutuksessa.

Sotilasvirat ja -toimet ehdotetaan niiden erityisluonteesta vuoksi jätettäväksi lain soveltamisalan ulkopuolelle. Sotilasvirat ja -toimet on mainittu puolustusvoimien viroista ja toimista annetun lain 1 §:ssä (1032/83). Rajavartiolaitoksen osalta sotilasvirat ja -toimet on mainittu rajavartioloitoksesta annetun lain 4 §:n 1 momentissa (36/83). Lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävät myös ne muut virat ja toimet, joihin vaaditaan sama kelpoisuus kuin sotilasvirkaan tai -toimeen.

3 §. Pykälä viittaa niihin tapauksiin, jolloin ulkomainen korkeakoulututkinto erityissäännöksen mukaan hyväksytään kelpoisuuden osoituksena. Näitä ovat nykyisin eräät korkeakoulujen opetusvirat sekä Suomen Akatemian tutkijan ja tutkimusassistentin toimet. Kun ulkomainen korkeakoulututkinto suoraan asetuksen nojalla tuottaa virkaan vaadittavan kelpoisuuden, ei rinnastamispäätökseen ole tarvetta.

Erikseen on säädetty lääkintöhallituksen hyväksymässä ulkomaaan korkeakoulussa lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen perustutkinnon suorittaneen oikeuttamisesta harjoittamaan lääkärin tai hammaslääkärin tointa kunnan, kuntainliiton tai valtion virassa (laki lääkärintoimen harjoittamisesta; 562/78, 2 § ja laki hammaslääkärintoimen harjoittamisesta; 563/78, 2 §). Näissäkin tapauksissa ei sovellettaisi ehdotettua lakia.

4 §. Ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot tuottaisivat kelpoisuuden virkaan tai toimeen, jos ne on opetusministeriön päätöksellä rinnastettu virkaan tai toimeen vaadittavaan suomalaiseen tutkintoon.

Jos kelpoisuusehdoksi on säädetty esimerkiksi virkaan soveltuva korkeakoulututkinto, ulkomaisen samoin kuin kotimaisen tutkinnon osalta muodollisen kelpoisuuden saavuttamiseksi edellytetään lisäksi, että nimittävä viranomais katsoo ulkomaisen tutkinnon tuossa tapauksessa virkaan soveltuvaksi. Tällöin on tärkeää, että rinnastamispäätöksestä ilmenisi ulkomailla suoritettun korkeakoulututkinnon ala, jotta viranomaisella on mahdollisuus harkita tutkinnon soveltuvuutta

virkaan. Jos Suomessa suoritettun korkeakoulututkinnon nimi myöhemmin muuttuu, siihen rinnastettu ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto tuottaa jatkuvasti saman kelpoisuuden kuin rinnastamispäätöksessä mainittu Suomessa suoritettava korkeakoulututkinto.

Nimittävän viranomaisen ratkaisuvaltaan kuuluu harkita, kenet kelpoisuusvaatimuksen täyttävistä hakijoista on asetettava muiden edelle. Tähän harkintaan sisältyy myös hakijoiden virkaan soveltuvuuden arviointi. Tätä harkintaa ehdotettu lainsäädäntö ei muuta. Näin ollen, kun esimerkiksi kaksi samaa virkaa hakeneista olisi muilta ansioiltaan tasaveroista ja molemmat täytäsivät myös korkeakoulututkintoa edellyttävän muodollisen kelpoisuusehdon, toisen suoritettua tutkintonsa kotimaassa ja toisen ulkomailla, voitaisiin tapauskohtaisessa harkinnassa päätyä siihen, että kotimaassa tutkinnon suorittanut on tutkintonsa tuottaman paremman soveltuvuuden vuoksi hakijoista ansioituneempi. Pääntäytäväänkin tulokseen voitaisiin päätyä, jos ulkomailla suoritettu tutkinto olisi korkeampitasoinen sillä tavoin, että sillä on merkitystä kyseessä olevan viran hoidon kannalta.

Rinnastamispäätös vaikuttaa myös valtionavun myöntämiseen. Jos kunnan tai kuntainliiton viranhaltijan palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin suoritetaan valtionosuutta tai -avustusta, rinnastamispäätöksen nojalla kelpoisen viranhaltijan palkkauseroisiin suoritetaan valtionosuus kuten rinnastettavan kotimaisen tutkinnon suorittaneen viranhaltijan palkkaukseen. Sama koskee muitakin valtionavun saajia.

Ulkomailla suoritettu tämän lain nojalla rinnastettukaan korkeakoulututkinto ei osoita valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa tai siihen perustuvissa sääöksissä tai määräyksissä asetetun kielitaitovaatimuksen täyttämistä, vaan hakijan kielitaito on säädettyssä järjestyksessä osoitettava erikseen.

Tutkintojen rinnastamispäätöstä tehtäessä olisi selvitettävä, onko ulkomailla suoritettua tutkintoa pidettävä tasonsa puolesta korkeakoulututkintona. Ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto rinnastettaisiin 5 §:ssä säädettyin perusteita sitä tasoltaan ja alaltaan vastaavaan Suomessa suoritettavaan tiettyyn korkeakoulututkintoon. Jos ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto ei alaltaan vastaa mitään Suomessa suoritettavaa korkeakoulututkintoa, tutkinto rinnastettaisiin yleisesti alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka jatkotutkintona suoritettavaan lissensiaatin tutkintoon tai tohtorin tutkintoon.

Yleissäännös tutkintojen rinnastamisesta sisältyy pykälän 2 momenttiin. Pykälän 3 momentissa puolestaan on yleissäännös opintosuoritusten rinnastamisesta.

5 §. Pykälä koskee tutkintojen rinnastamisen perusteita. Tason vastaavuuden arvioiminen perustuisi ehdotuksen mukaan suoritettujen tutkinnon laajuuteen ja vaativuuteen. Tutkinnon laajuudella tarkoitetaan sen tosiasiallisesti edellyttämää työmäärää ja aikaa. Tutkinnon vaativuus tarkoittaa lähinnä sitä, kuinka monipuolinen ja syvälinen tutkinto on ja millaiset teoreettiset ja menetelmälliset valmiudet se antaa.

Tutkintojen alan vastaavuus ehdotetaan arvioitavaksi niiden sisällön samankaltaisuuden perusteella. Vertailtavilta tutkinnoilta ei siis edellytetäisi, että ne ovat täysin saman sisältöisiä. Riittävä olisi sisällön samankaltaisuus. Tätä arvioitaessa olisi selvítettävä, mitä opintoja tutkintoihin sisältyy ja mitkä ovat niiden tavoitteet. Ulkomailta suoritettu tutkinto voitaisiin rinnastaa alaltaan vain yhteen Suomessa suoritettavaan tutkintoon.

Sisällön samankaltaisuuden edellytyksestä seuraa, että mitä suuremmassa määrin tutkinnon sisältö on opiskelumaan erityisten olosuhteiden sitoma, sitä enemmän vaadittaisiin 7 §:ssä tarkoitettuja täydentäviä opintoja. Eri tieteenalojen opinnot poikkeavat tässä suhteessa toisistaan. Esimerkiksi matemaattis-luonnontieteelliset sekä tekniset opinnot vaihtelevat sisällöltään yleensä melko vähän opintojen suorittamiseen mukaan. Talous- ja yhteiskuntatieteiden opinnot ovat yleensä sidottumia suorittamismaahan. Eriyksen sidottuja ovat oikeustieteen opinnot. Kun asetuksella on tarkoitus säätää täydentävien opintojen enimmäismäärästä rinnastamisen edellytyksenä, ei rinnastaminen voimakkaasti sidottujen opintojen osalta useinkaan olisi mahdollista.

Tyypillisenä esimerkkinä tällaisesta ovat oikeustieteelliset opinnot. Jopa Ruotsissa suoritettujen oikeustieteen opinnot poikkeavat sisällöltään niin paljon Suomessa suoritettavasta oikeustieteen kandidaatin tutkinnosta, että täydentäviä opintoja vaaditaan enemmän kuin 40 opintoviikkoa, mikä on tarkoitus asetuksella säätää ylemmän korkeakoulututkinnon osalta ylärajaksi. Näin ollen rinnastaminen oikeustieteen kandidaatin tutkintoon ei tule kysymykseen. Tällaisissa tapauksissa on mahdollista ainoastaan, jos edellytykset muutoin täyttyvät, rinnastaa tutkinto esimerkiksi ylempään korkeakoulututkintoon, joka on suoritettu oikeustieteen alalla. Tutkinnon suorittanut henkilö olisi siis kelpoinen niihin virkoihin, joihin vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, mut-

ta ei niihin, joihin vaaditaan oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

6 §. Opintosuoritusten rinnastaminen perustuisi ehdotuksen mukaan niiden tasoon ja alaan. Ne arvioitaisiin samoin perustein kuin tutkintoja rinnastettaessa. Asetuksella on tarkoitus säätää, ettei aivan suppeita opintosuorituksia rinnastettaisi.

7 §. Pykälässä on säännökset sellaisia tapauksia varten, joissa ulkomailta loppuun saatettuja opintoja on täydennetty tai täydennetään Suomessa siten, että vastaavuus saavutetaan. Tämä koskisi muun muassa kunnallisia opetusalan virkoja, joihin valtaosa erivapauksista ulkomailta suoritettujen tutkintojen perusteella on myönnetty. Asetuksella on tarkoitus säätää, että kysymykseen tulevat vain sellaiset suppeahkot täydentävät korkeakouluopinnot, jotka eivät muodosta olennaista osaa koko opinnoista. Täydentävillä korkeakouluopinnoilla tarkoitetaan tässä myös eräissä tapauksissa vaadittavaa harjoittelua. Kun korkeakouluopinnot on opetusministeriön päätöksellä rinnastettu ja vaadittavat täydentävät opinnot Suomessa on suoritettu, tällaiset opinnot suorittanut voidaan ilman erivapautta nimittää virkaan.

Asetuksella on tarkoitus säätää täydentävien opintojen enimmäismäärästä. Muissa pohjoismaissa suoritettujen opintojen tason ja sisällön vastaavuus suhteessa Suomessa suoritettaviin opintoihin merkitsee käytännössä sitä, että edellä mainittu täydentävien opintojen enimmäismäärä koskeva edellytys estää rinnastamisen muissa pohjoismaissa suoritettujen opintojen osalta harvemmin kuin muissa maissa suoritettujen opintojen osalta.

Jos ulkomailta loppuun saadetut korkeakouluopinnot vaatisivat laajoja Suomessa suoritettavia täydentäviä korkeakouluopintoja, asianomaisella on mahdollisuus pyrkiä opiskelijaksi suomalaiseen korkeakouluun. Suomalainen korkeakoulu voi siinä suoritettavia opintoja varten lukea hyväksi ulkomailta suoritettuja korkeakouluopintoja. Korkeakoulun määrittelemän ja vaatiman täydennyskoulutuksen Suomessa saatuaan opiskelija saa tutkintotodistuksen suomalaisesta korkeakoulusta. Hänen kelpoisuuttaan julkisiin virkoihin arvioidaan tämän suomalaisen tutkinnon mukaan.

8 §. Päätöksen ulkomailta suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta tekisi opetusministeriö hakemuksesta. Hakijana voisi olla ulkomailta korkeakouluopintoja suorittanut henkilö, joka hakuhetkellä on Suomen kansalainen.

9 §. Yleensä rinnastamispäätös tehtäisiin hakemuksesta. Huomattava osa ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittaneista on kuitenkin opiskellut Ruotsissa ja suorittanut siellä useimmiten humanistisen tai kauppatieteellisen alan tutkinnon. Lakiin on lähinnä näitä tapauksia varten sisällytetty mahdollisuus antaa rinnastamispäätös yleisessä muodossa siten, että päätös koskee kaikkia siinä mainitun tutkinnon suorittaneita. Yleispäätöksessä voitaisiin edellyttää Suomessa suoritettavia täydentäviä korkeakouluopintoja samalla tavoin kuin yksittäisen hakijan hakemuksesta tehtävässä päätöksessä. Yleispäätöksen erityisistä edellytyksistä säädettäisiin asetuksella.

Asetuksella on tarkoitus säätää, että yleispäätös voidaan antaa edellytyksellä, että kysymyksessä on muussa pohjoismaassa suoritettava korkeakoulututkinto, ja jos kysymyksessä olevan tutkinnon suorittaa erityisen moni Suomen kansalainen tai tutkinnolla muutoin on erityisen suuri merkitys Suomessa sekä jos Suomeen saadaan jatkuvasti

riittävät tiedot tutkinnon sisällöstä ja muista rinnastamiseen vaikuttavista seikoista.

10 §. Pykälä sisältää tavanmukaisen asetuksen-antovaltuuden.

2. Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta on tarkoitus antaa asetuksella. Asetusluonnos on esityksen liitteenä.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitus saattaa voimaan mahdollisuuksien mukaan vuoden 1986 syyskuun alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Suomen kansalaisen ulkomailla suorittamien korkeakouluopintojen tuottamasta kelpoisuudesta julkiseen virkaan ja toimeen säädetään tässä laissa.

Asetuksella voidaan säätää, että tätä lakia sovelletaan Suomen kansalaisen ulkomailla muusakin oppilaitoksessa kuin korkeakoulussa suoritamiin opintoihin, joita vastaavat opinnot Suomessa ovat korkeakouluopintoja.

Korkeakouluopinnoilla tarkoitetaan tässä laissa korkeakoulututkintoa ja korkeakoulun opinto-suoritusta.

2 §

Julkinen virka ja toimi

Julkisella viralla tarkoitetaan tässä laissa valtion ja itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen virkaa, tointa tai ylimääräistä tointa taikka kunnan tai kuntainliiton virkaa.

Julkisella toimella tarkoitetaan tässä laissa työsopimussuhteista tehtävää kunnan ja kuntainliiton palveluksessa sekä yksityisen yhteisön ja laitoksen sellaisen toiminnan piirissä, josta aiheutuviin kustannuksiin voidaan suorittaa valtionapua.

Tämä laki ei koske hallitusmuodon 85 §:ssä tarkoitettua oikeusvirkaa eikä myöskään sotilasvirkaa tai tointa.

3 §

Lain toissijaisuus

Jos muussa laissa tai asetuksessa on säännöksiä ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta kelpoisuudesta julkiseen virkaan tai toimeen, noudatetaan niitä tämän lain sijasta.

4 §

Rinnastaminen

Ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot tuottavat julkiseen virkaan tai toimeen saman kelpoisuuden kuin virkaan tai toimeen vaadittavat Suomessa suoritettavat korkeakouluopinnot, jos nämä opinnot on tämän lain nojalla tehdyssä päätöksessä rinnastettu toisiinsa.

Ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan tiettyyn, nimeltä mainittavaan korkeakoulututkintoon taikka, jos tämä ei ole mahdollista, yleisesti alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka jatkotutkintona suoritettavaan lisensiaatin tai tohtorin tutkintoon. Tutkinnon tarkemmasta rinnastamisesta säädetään asetuksella.

Ulkomailla suoritettu korkeakoulun opintosuoritus rinnastetaan tietyllä alalla tai tietyillä aloilla sekä tietyn laajuisena Suomessa suoritettavaan korkeakoulun opintosuoritukseen.

5 §

Tutkintojen rinnastamisen perusteet

Suomessa suoritettavaan tiettyyn, nimeltä mainittavaan korkeakoulututkintoon rinnastetaan sitä tasoltaan ja alaltaan vastaava ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto.

Alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka jatkotutkintona suoritettavaan lisensiaatin tai tohtorin tutkintoon rinnastetaan mainitunlaista tutkintoa tasoltaan vastaava ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto.

Tutkintojen tasojen vastaavuus arvioidaan niiden laajuuden ja vaativuuden perusteella. Tutkintojen alojen vastaavuus arvioidaan niiden sällön samankaltaisuuden perusteella.

6 §

Opintosuoritusten rinnastamisen perusteet

Suomessa suoritettavaan tiettyyn korkeakoulun opintosuoritukseen rinnastetaan sitä tasoltaan ja alaltaan vastaava ulkomailla suoritettu korkeakoulun opintosuoritus. Rinnastettavan opintosuorituksen vähimmäislaajuudesta säädetään asetuksella.

Opintosuorituksen tason ja alan vastaavuus arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin 5 §:n 3 momentissa on tutkinnoista säädetty.

7 §

Täydentävät opinnot rinnastamisen edellytyksenä

Ulkomailla suoritettut korkeakouluopinnot ja Suomessa suoritettut tai vastedes suoritettavat täydentävät korkeakouluopinnot voidaan yhdessä rinnastaa Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin 5 ja 6 §:ssä säädettyin perustein sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

8 §

Rinnastamispäätös

Ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin päättää hakemuksesta opetusministeriö, jollei 9 §:stä muuta johdu.

Hakemuksen voi tehdä ulkomailla korkeakoulututkinnon tai korkeakoulun opintosuorituksen suorittanut Suomen kansalainen. Hakijan on toimitettava opetusministeriölle hakemuksen käsittelyä varten tarvittavat selvitykset suorittamistaan opinnoista.

9 §

Yleispäätös rinnastamisesta

Opetusministeriö voi asetuksella säädettävin edellytyksin päättää, että määrätty ulkomailla suoritettava korkeakoulututkinto ilman eri päätöstä rinnastetaan 4 §:n 2 momentin ja 5 §:n tai 7 §:n mukaisesti Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon.

10 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Pekka Vennamo

Asetus

ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta

1 §

Korkeakoulututkinto

Ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetussa laissa (/), jäljempänä ulkomaantutkintolaki, tarkoitettuja Suomessa suoritettavia korkeakoulututkintoja ovat:

1) korkeakoulututkintojen määrittelystä sekä eräiden opintosuoritusten vastaavuudesta annetussa asetuksessa (200/82) tarkoitetut alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot; sekä

2) jatkotutkintona suoritettavat lisensiaatin tutkinnot ja tohtorin tutkinnot.

2 §

Korkeakoulun opintosuoritus

Ulkomaantutkintolaissa tarkoitettuja Suomessa suoritettavia korkeakoulun opintosuorituksia ovat korkeakouluopintoja koskevassa asetuksessa säädetty tai tutkintosäännössä määrätty opetuskokonaisuudet, opintokokonaisuudet, opintojaksot tai muut vastaavat opintojen kokonaisuudet.

3 §

Muulla kuin korkeakoulussa suoritettut opinnot

Mitä ulkomaantutkintolaissa ja tässä asetuksessa on säädetty korkeakouluopinnoista, sovelletaan ulkomailla opettajan kelpoisuutta varten muussa oppilaitoksessa kuin korkeakoulussa suoritettaviin opintoihin, jotka vastaavat peruskoulun tai lukion opettajan taikka ammatillisen oppilaitoksen yleissivistävien aineiden opettajan kelpoisuutta varten vaadittavia, Suomessa korkeakoulussa suoritettavia opetusharjoittelua ja siihen liitettäviä opetusopin opintoja.

4 §

Tutkintojen rinnastaminen koulutusohjelman tai tieteenalan mukaan

Hakijan pyynnöstä tai muutoin erityisestä syystä hänen ulkomailla suorittamansa korkeakou-

lututkinto rinnastetaan tietyn koulutusohjelman tai suuntautumisvaihtoehdon mukaan Suomessa suoritettavaan korkeakoulututkintoon taikka korkeakoulututkintoon, jossa tietty tieteenala on päävastuinen tai sivuvastuinen tieteenala. Tietyn tieteenalan opintojen rinnastamisessa noudetaan, mitä ulkomaantutkintolaissa ja tässä asetuksessa on säädetty opintosuoritusten rinnastamisesta.

5 §

Rinnastettavan opintosuorituksen vähimmäislaajuus

Ulkomaantutkintolain nojalla voidaan rinnastaa ulkomailla suoritettu korkeakoulun opintosuoritus, joka vastaa vähintään 15 opintoviikon laajuisia Suomessa suoritettavaa opintojen kokonaisuutta.

6 §

Ulkomaantutkintolain 7 §:n mukainen rinnastaminen

Ulkomaantutkintolain 7 §:ssä tarkoitetun rinnastamisen edellytyksenä on:

1) opintoja Suomessa suoritettavaan ylempään korkeakoulututkintoon rinnastettaessa, että vastaavuuden saavuttamiseksi tarvitaan Suomessa suoritettavia täydentäviä korkeakouluopintoja enintään 40 opintoviikkoa;

2) opintoja alemmaan korkeakoulututkintoon rinnastettaessa, että täydentäviä korkeakouluopintoja tarvitaan enintään 20 opintoviikkoa; sekä

3) opintoja korkeakoulun opintosuoritukseen rinnastettaessa, että täydentäviä korkeakouluopintoja tarvitaan opintojen kokonaislaajuus huomioon ottaen vähäinen määrä.

Ulkomailla suoritettut opetusharjoittelu ja opetusopin opinnot rinnastetaan Suomessa suoritettaviin opetusharjoitteluun ja siihen liitettäviin opetusopin opintoihin, jos vastaavuuden saavuttamiseksi tarvitaan Suomessa suoritettavia täy-

dentäviä korkeakouluopintoja enintään 10 opintoviikkoa.

Jos tässä pykälässä tarkoitettuja täydentäviä korkeakouluopintoja ei ole suoritettu rinnastamispäätöstä tehtäessä, päätöksessä on määrättävä rinnastamisen edellytyksenä olevien täydentävien opintojen suorittamisesta.

7 §

Suomessa suoritettavien korkeakouluopintojen laajuuden, vaativuuden ja sisällön huomioon ottaminen

Rinnastamispäätöstä tehtäessä Suomessa suoritettavien korkeakouluopintojen laajuus, vaativuus ja sisältö otetaan huomioon sellaisina, kuin ne ovat päätöstä tehtäessä voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaan.

8 §

Rinnastamisen hakeminen

Hakemus ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta osoitetaan ja toimitetaan opetusministeriölle.

Hakemukseen on liitettävä todistukset opinnoista alkuperäisinä tai virallisesti oikeaksi todistettuina jäljennöksinä. Lisäksi hakijan on esitettävä opinnoistaan opetusministeriön määräämä muu selvitys.

9 §

Yleispäätöksen antaminen

Ulkomaantutkintolain 9 §:ssä tarkoitettu yleispäätös voidaan antaa edellyttäen, että kysymyksessä on muussa pohjoismaassa suoritettava korkeakoulututkinto, ja jos tutkinnon suorittaa erityisen moni Suomen kansalainen tai tutkinnolla on muutoin erityisen suuri merkitys Suomessa sekä jos Suomeen saadaan jatkuvasti riittävät tiedot tutkinnon sisällöstä ja muista rinnastamiseen vaikuttavista seikoista.

Yleispäätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

10 §

Ulkomaantutkintojen neuvottelukunta

Opetusministeriön yhteydessä on ulkomaantutkintojen neuvottelukunta. Neuvottelukunnas-

sa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä. Kullekin jäsenelle kutsutaan henkilökohtainen varajäsen.

Valtioneuvosto kutsuu neuvottelukunnan jäsenet siten, että neuvottelukunnassa ovat edustettuina opetusministeriö, korkeakoulut, valtiovainministeriö ja kuntien keskusjärjestöt. Jäsenistä ja vastaavasti varajäsenistä viiden tulee edustaa tärkeimpiä koulutusaloja ja kahden tulee olla tohtorin tutkinnon tai tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet suorittaneita.

Neuvottelukunnan toimikausi on kolme vuotta. Toimikausi jatkuu kuitenkin siihen asti, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu.

11 §

Neuvottelukunnan tehtävät

Ulkomaantutkintojen neuvottelukunnan tehtävänä on:

1) antaa opetusministeriölle sen pyynnöstä lausunto ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen rinnastamisesta ulkomaantutkintolaissa säädetyllä tavalla Suomessa suoritettaviin korkeakouluopintoihin;

2) antaa opetusministeriölle sen pyynnöstä lausunto virkakelpoisuutta koskevasta erivapaus-hakemuksesta, joka perustuu ulkomailla suoritettuihin korkeakouluopintoihin;

3) antaa lausuntoja ja tehdä ehdotuksia opetusministeriölle ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamaan virkakelpoisuuteen liittyvistä kysymyksistä ja sitä koskevien säännösten kehittämisestä; sekä

4) suorittaa muut opetusministeriön määräämät tehtävät.

12 §

Neuvottelukunnan toiminta

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun kouksen puheenjohtaja ja vähintään viisi muuta jäsentä on läsnä.

Neuvottelukunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on määrätty.

13 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 198 .